

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday
SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

PIK XII. 4. 128 (1491). ВІВТОРОК, 28 ЖОВТНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, OCTOBER 28, 1930. No. 128 (1491). VOL. XII.

ВІЙСЬКОВА КЛІКА ПОВАЛИЛА УРЯД ПРЕЗ. ЛЮІСА В БРАЗИЛІЇ

Владу перебрав "революційний" комітет на чолі з генералом Лейте де Кастро. — Юрба знищила й спалила п'ять газет та урядову пресову агенцію.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, 24 жовтня. — Уряд президента Вашингтона Люїса, який через три тижні борювався з широко розгалуженим "революційним" рухом у Бразилії, зістав сьогодні повалений і президент зрезигнував.

Удар, що повалив уряд, був нанесений групою високих офіцерів армії й флоту в самім Ріо де Жанейро. Встановлено тимчасовий уряд і видано прокламацію до всіх бразилійців, щоб закінчили горожанську війну й завели мир.

Державний переворот наступив з драматичною швидкістю шведовці по півночі. Військова поліція й деякі війська зайняли свої позиції довкола резиденції президента й перетягли рух.

Генерал Менна Баррето, голова гарнізону в Ріо де Жанейро, виступаючи в імені цивільного й військового комітету, пішов до президента й зажадав його резигнації, але через багато годин останній відмовився покинути свій уряд.

ПРЕЗИДЕНТ ЛЮІС ТА ЦІЛИЙ КАБІНЕТ АРЕШТОВАНІ НОВОЮ ВЛАДОЮ

В Ріо де Жанейро наложено цензуру на всі новинки. — Не можна довідатися, кільки було вбитих і поранених.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, 24 жовтня. — Президент Вашингтон Люїс, віцепрезидент Мельо Ваяна, цілий кабінет і визначні сенатори й послы з урядової партії зістали арештовані.

Владу перебрала військова хунта або рада, яка обняла диктаторські права й запропонувала переговори з повстанчими військами для негайного закінчення горожанської війни, що провадиться в Бразилії через три тижні.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 25 жовтня. — Стараючись привернути порядок і спинити дальше кровопролиття, група військових і морських командантів утворила сьогодні кабінет, що має правити Бразилією до часу, поки різні злучені фракції не погодяться на більш тривкий режим.

Військові провідники увязнили президента Вашингтона Люїса, який відмовився підписати резигнаційний документ, що йому проделано.

В місті панує таке велике замішання, що не можна довідатися, кільки було вбитих і поранених під час розривів, що мали місце при поваленні уряду. Що найменше 58 осіб було поранених, а також зареєстровано кільки убитих.

Військовий комітет, що править урядом, наложив цензуру на всі новинки й видав поклики до населення, щоб зложити зброю й повернуло до мирного заняття.

Неможливо довідатися, яка фракція "революції" візьме верх і буде контролювати новий уряд. Провідники різних груп прибувають до столиці на наради, які мусять вирішити, хто має бути майбутніми правителями Бразилії.

Військові провідники увязнили президента Вашингтона Люїса, який відмовився підписати резигнаційний документ, що йому проделано.

В місті панує таке велике замішання, що не можна довідатися, кільки було вбитих і поранених під час розривів, що мали місце при поваленні уряду.

Військовий комітет, що править урядом, наложив цензуру на всі новинки й видав поклики до населення, щоб зложити зброю й повернуло до мирного заняття.

Великі досягнення на полі соціалістичного будівництва в Радянськiм Союзі на другім році п'ятирічки

МОСКВА, 24 жовтня. — Газета "Ізвестія", орган Центрального Виконавчого Комітету Радянського Союзу, пише в редакційній статті про великі досягнення на полі соціалістичного будівництва з кінцем другого року п'ятирічки.

Вона звертає увагу на збільшення продукції на 38.1 проц. в індустріях, яким радянський уряд присвятив найбільше уваги. Є це лише на 2.6 проц. по нижче намеченого плану.

Газета особливо радіє з великого успіху на полі колективізації сільського господарства. Вона каже, що протягом року управлено 128,700,000 гектарів землі, з того 38,000,000 управлено колективним способом. Ці цифри є на 23,000,000 гектарів вище намеченого плану.

"Ізвестія" звертають також увагу на факт, що протягом року розподілено 12,000 тракторів і машинерії вартості 40,000,000 карбованців.

Менше підвищення продукції в легких індустріях приписується браку сирих матеріалів, що буде поборене протягом третього року п'ятирічки.

Другий рік п'ятирічки, що закінчився 1 жовтня, викazuje, що загальне збільшення продукції протягом останнього року було лише на 5 процент нижче намеченого плану.

Газета звертає увагу на збільшення збору бавовни протягом 1930 року на 60 проц. і на збільшення збору цукрових буряків на 150 проц.

"Державні прибутки за 1930 рік виносять 33 мільярдів карбованців", каже газета, "з чого дві треті є в руках соціалізованого сектора. Умови, що роблять конечним широкий соціалістичний поступ на всіх фронтах, є повні дозрілі. Більшовицький п'ятирічний план досягає великих перемог. Він може й мусять бути виконаний за чотири роки."

БРУТАЛЬНА РОСПРАВА НЬЮЙОРСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ З БЕЗРОБІТНИМИ

НЬЮ ЙОРК, 17-го жовтня. — Поліція побита вчора в ситі гол делегацию безробітних, що прийшла домогтися від міської влади праці або допомоги. Найгірше побито Семю Несина, секретаря ради безробітних, якого відставлено в грізній стані до шпиталю. На приказ мейора Вокера, поліція викинула з ситі гол Луїса Енгдала, комуністичного кандидата на заступника губернатора.

Енгдал почав був говорити про зростаюче безробіття в Злучених Державах, але Вокер, який головував на засіданні бюджетової ради, перебивав його за кожними пару словами й нареніт сказав, що зможе говорити пізніше. Але Енгдал далі говорив, вказуючи на факт, що безробітні голодують і що треба негайно взяти під увагу справу допомоги безробітним. Тоді Вокер приказав викинути Енгдала і два поліцейські вивели його з ситі.

Після Енгдала пробували говорити два інші члени делегации безробітних, але їх також викинено з ситі після короткої суперечки.

На дворі перед ситі гол зібралось 15,000 безробітних, які демонстрували за допомогою Енгдала з ситі, безробітні взяли його на руки й понесли на Бродвей, де перед будинком Вулворта заставили його говорити. Але він не вів слів, сказати лише кілька слів, як пішла кінна поліція кинулася на юрбу й почала розганяти безробітних. Підчас цього нападу поліція арештувала Енгдала разом з двома іншими безробітними. Юрба хотіла вирвати Енгдала з рук поліції, але це їй не вдалося.

Пізніше прийшло ще до парі сотинок в різних частинах міста, коли поліція напала на безробітних і старалась їх розганяти. Разом з Енгдалом і тяжко побитим Несином, поліція арештувала 16 безробітних.

ЧИСЛО УБИТИХ МАЙНЕРІВ ДІЙШЛО ДО 262

АЛЬСДОРФ, Німеччина, 24 жовтня. — Досі відобуто вже 258 робітників, убитих підчас експлозії динаміту в місцевій копальні вугілля. Уважають, що в майні залишилось ще всім майнерів.

АЛЬСДОРФ, Німеччина, 25 жовтня. — Сьогодні похоронено тут 216 жертв вівторкової копальничої катастрофи. На 50 трумбах не було ніяких імен, бо тіла убитих майнерів були так пошкозовані, що їх не можна було розпізнати.

В похороні взяло участь тисячі людей, включаючи майнерів делегацию з Саарської долини й Рурцини.

З тими, що померли вчора, число убитих майнерів дійшло до 262. З них 46 були поховані в сусідніх селах, де вони мешкали.

КОНФЕРЕНЦІЯ СРСР З КИТАЄМ ПЕРЕРВАНА

МОСКВА, 18 жовтня. — Радянсько-китайська конференція для остаточного полагодження спору над Китайсько-Східною Залізницею, яку недавно відкрито в Москві, зістала перервана на неозначений час.

Переговори перервалися через провокацію манджурського уряду з визнанням постанов Хабаровської угоди, на підставі якої радянські службовці на залізничці мусять дістатися назад свої привілеї, а манджурський уряд має роззброїти й прогнати російських білогвардійців з Маньчурії.

Радянський уряд заявив, що конференція не може відбуватися до того часу, поки Хабаровська угода не буде офіційно визнана Китаєм.

ФАШІСТИ ВБИЛИ ОДНОГО КОМУНІСТА І ДЕВ'ЯТЬОХ ПОРАНИЛИ

Фашістська банда була озброєна й стріляла з револьверів до робітників, що признала навіть сама поліція.

БЕРЛІН, 25 жовтня. — Про грізні робітничі розрухи й боротьбу між комуністами та фашістами повідомлено сьогодні з Прусії й Гольштайну.

В Дортмунді підчас сутички між фашістами й комуністами одного комуніста вбито й дев'ятьох тяжко поранено. Навіть поліція мусяла признати, що фашісти були озброєні й стріляли до робітників з револьверів.

У маєтку барона фон Ліндеберга коло Дортмунду поліція викрила склад зброї, включаючи 150 військових крісів і 7,000 задушків амуніції, що були до розпорядження фашістів.

В Ісетой, у Гольштайні, безробітні під проводом комуністів хотіли дістатися на засідання міської ради, щоб предложити свої домагання. Поліція напала на безробітних і прогнала їх палками назад. Багатьох безробітних поранено й кільки арештовано.

ДЕРЖАВНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ УНЕВАЖИЛА ВСІ РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКІ ЛІСТИ

ВАРШАВА, 18-го жовтня. — Державна виборча комісія уневажила виборчу лісту ч. 3 Робітничо-Селянської Єдності (загальна комуністична ліста), лісту ч. 8 Змагання (білоруська радикальна організація), лісту ч. 10 Сельроба-Єдності, лісту ч. 13 Самопомочи (польська селянська організація, що визнає програму Селянського Інтернаціоналу) й лісту ч. 16 польської соціалістичної лівниці.

Натомість визнано за важку лісту ч. 15 штучно створеної "русської" селянської організації. З лісти ч. 4 Стромшчипа Народового викреслено двох кандидатів, а з лісти ч. 7 центрально-лівого блоку викреслено 14 імен.

Одним словом, уневажено всі лісти, всі лісти дійсно селянсько-робітничі, а навіть викреслено і тих запідозрених в опозиції кандидатів, що були на лістах буржуазних партій.

ПРИПИСУЮТЬ САБОТАЖІ В ГАЛИЧИНІ "РАДЯНСЬКИМ АГЕНТАМ"

ВАШІНГТОН, 17 жовтня. — Польські дипломатичні представники у Вашингтоні не хочуть давати ніяких пояснень про події в Східній Галичині, описані в ньюйорській газеті "Геральд-Трибюн" й берлінській кореспондентом. Вони викривляються тим, що посла Філіповича нема тепер у Вашингтоні.

Але помімо того вони приписують виступи проти польської окупації в Галичині діяльності "радянських агентів". Вони стверджують, що послы Філіповича нема тепер у Вашингтоні.

Далі польські представники кажуть, що нібито населення Західної України "цілком вдоволено й щасливе", в той час, як нібито Радянська Україна "є в стані фактичного повстання".

Покликуючися на недавню телеграму з Варшави, консуль заявив, що мітрополит Шептицький уважає українську комуністичну організацію "відносною за саботаж і повстанчий рух у Сх. Галичині."

ПОЛЬЩА МОЖЕ ПРИВЕСТИ ДО НОВОЇ ВІЙНИ, КАЖЕ ПРЕСОВИЙ МАГНАТ ГЕРСТ

НЬЮ ЙОРК, 22 жовтня. — Польська буржуазна преса в Злучених Державах накидається на американського пресового магната Герста за те, що він по своїм повороті з Європи заявив, що в Польщі є кільки зародків міжнародних конфліктів, які можуть привести до нової війни. Польські газети кажуть, що Герст мав головню на думці данцігський коридор і Шлеск.

У відповідь на польські закиди Герст заявив, що Польща могла би полагодити деякі справи мирною дорогою, якби хотіла цього. Але на це не заводиться. Герст далі сказав, що він та інші люди, що при-

глядалися Європі, прийшли до переконання, що Польща готова довести до війни. Однак Герст каже, що така війна не дала би Польщі нічого, а навпаки, могла би нанести їй небульшими шкоди, а навіть Польща могла би втратити все, що дістала в останній світовій війні.

ЖЕРТВА ФАШІСТСЬКОГО ТЕРОРУ.

У в'язниці в Торні повисів сімнадцятилітній робітник Іванець, заарештований підчас демонстрації проти фашізму. Бідний хлопець не міг перенести побивів і тортур від в'язничих катів.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!